

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
välisleping
algtekst
04.11.1992
RT II, 13.08.2021, 3

Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni INTERPOL põhikiri

Vastu võetud 13.06.1956

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Tõlgitud inglise keelest

VIITED

Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni INTERPOL põhikiri, mille võttis vastu üldkogu oma 25. istungjärgul (Viin – 1956).

Artiklid 35 ja 36 muudeti 31. istungjärgul (Madrid – 1962).

Artiklid 2, 15, 16 ja 19 muudeti 33. istungjärgul (Caracas – 1964).

Artikkel 17 muudeti 46. istungjärgul (Stockholm – 1977).

Artikkel 1 muudeti 53. istungjärgul (Luxembourg – 1984).

Artiklid 11 ja 12 muudeti üldkogu 66. istungjärgul (New Delhi – 1997).

77. istungjärgul (Peterburi – 2008) tehti põhikirja järgmised muudatused: muudeti artiklit 5, nõunikke puudutavad artiklid 34–37 liideti artikliteks 34 ja 35; lisati uus pealkiri „ANDMETE KONTROLLIMISE KOMISJON“ ning artiklitesse 36 ja 37 lisati teatavad komisjoni puudutavad sätted.

Artiklid 28 ja 29 muudeti 86. istungjärgul (Peking – 2017).

Artikkel 1

Organisatsiooni RAHVUSVAHELINE KRIMINAALPOLITSEI KOMISJON nimi on edaspidi RAHVUSVAHELINE KRIMINAALPOLITSEI ORGANISATSIION INTERPOL [*THE INTERNATIONAL CRIMINAL POLICE ORGANIZATION-INTERPOL*]. Selle asukoht on Prantsusmaa.

Artikkel 2

Selle eesmärgid on:

- 1) tagada võimalikult ulatuslik vastastikune abi kõigi kriminaalpolitseiasutuste vahel eri riikides kehtivate seaduste piires ja inimõiguste ülddeklaratsiooni vaimus ning seda abi edendada;
- 2) asutada ja arendada mitmesuguseid asutusi, kes võivad tõhusalt kaasa aidata kuritegevuse ennetamisele ja tõkestamisele.

Artikkel 3

Organisatsioonil on rangelt keelatud sekkuda või tegutseda poliitilise, sõjalise, usulise või rassilise iseloomuga viisil.

Artikkel 4

Iga riik võib organisatsiooni liikmeks esitada mis tahes ametliku politseiasutuse, kelle funktsioonid kuuluvad organisatsiooni tegevusraamistiku alla.

Pädev riigiasutus esitab peasekretärile liikmeks astumise taotluse. Üldkogu peab liikmeks vastuvõtmise heaks kiitma kahekolmandikulise hääleteenamusega.

STRUKTUUR JA ORGANISATSIOON

Artikkel 5

Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon INTERPOL koosneb järgmistest organitest:

- üldkogu
- täitevkomitee
- peasekretariaat
- riiklikud keskbürood
- nõunikud
- andmete kontrollimise komisjon

ÜLDKOGU

Artikkel 6

Organisatsiooni kõrgeim organ on üldkogu. See koosneb organisatsiooni liikmete määratud saadikutest.

Artikkel 7

Igat liiget võib esindada üks või mitu saadikut, kuid iga riigi kohta võib olla vaid üks delegatsiooni juht, kelle on nimetanud selle riigi pädev valitsusasutus.

Organisatsiooni tehnilise olemuse tõttu peaksid liikmed püüdma oma delegatsiooni kaasata järgmised isikud:

- a) politseiasjadega tegelevate asutuste kõrged ametnikud;
- b) ametnikud, kelle tavapärased töökohustused on seotud organisatsiooni tegevusega;
- c) päevakorras olevates valdkondades pädevad spetsialistid.

Artikkel 8

Üldkogul on järgmised funktsioonid:

- a) viia ellu põhikirjas sätestatud ülesandeid;
- b) määrata kindlaks põhikirja artiklis 2 esitatud organisatsiooni eesmärkide saavutamise põhimõtted ja kehtestada selleks sobivad üldised meetmed;
- c) vaadata läbi ja kiita heaks peasekretäri järgmiseks aastaks koostatud üldine tegevuskava;
- d) kehtestada muid vajalikuks peetavaid eeskirju;
- e) valida põhikirjas nimetatud ametikohtade täitjad;
- f) võtta vastu otsuseid ja anda liikmetele soovitusi organisatsiooni pädevusse kuuluvatel teemadel;
- g) kehtestada organisatsiooni rahanduspõhimõtted;
- h) vaadata läbi ja kiita heaks kõik teiste organisatsioonidega sõlmitavad lepingud.

Artikkel 9

Liikmed peavad üldkogu otsuste täitmiseks tegema kõike, mis on nende võimuses ja mis on kooskõlas nende endi kohustustega.

Artikkel 10

Organisatsiooni üldkogu koguneb korralisele istungjärgule igal aastal. Täitevkomitee või liikmete enamuse taotlusel võib üldkogu koguneda erakorralisele istungile.

Artikkel 11

- 1) Üldkogu võib istungjärgu ajal luua konkreetsete küsimustega tegelemiseks erikomisjone.
- 2) Samuti võib üldkogu otsustada korraldada kahe üldkogu istungjärgu vahel piirkondlikke konverentse.

Artikkel 12

- 1) Iga istungjärgu lõpus valib üldkogu järgmise istungjärgu toimumise koha.
- 2) Üldkogu võib ära otsustada ka ülejäämise aasta istungjärgu toimumise koha, juhul kui üks või mitu riiki on esitanud pakkumise selle istungjärgu korraldamiseks.
- 3) Kui istungjärgu toimumine valitud kohas osutub asjaolude tõttu võimatuks või ebasoovitavaks, võib üldkogu otsustada valida järgmiseks aastaks mõne teise toimumiskoha.

Artikkel 13

Õigus hääletada üldkogul on vaid ühel saadikul igast riigist.

Artikkel 14

Otsused võetakse vastu lihthäälteenamusega, välja arvatud juhtudel, kui põhikirjaga on ette nähtud kahekolmandikuline häälteenus.

TÄITEVKOMITEE

Artikkel 15

Täitevkomiteesse kuuluvad organisatsiooni president, kolm asepresidenti ja üheksa täitevkomitee saadikut.

Kõik kolmteist täitevkomitee liiget peavad olema pärit eri riikidest, kusjuures piisavalt tuleb arvesse võtta geograafilist jaotust.

Artikkel 16

Üldkogu valib saadikute seast organisatsiooni presidendi ja kolm asepresidenti.

Presidendi valimiseks on vajalik kahekolmandikuline häälteenus; kui pärast teist hääletusvooru ei suudeta seda enamust saavutada, piisab lihthäälteenamusest.

President ja asepresidendid peavad olema pärit eri mandritelt.

Artikkel 17

President valitakse neljaks aastaks. Asepresidendid valitakse kolmeks aastaks. Neil ei ole õigust olla vahetult tagasi valitud samadele ametikohtadele ega täitevkomitee saadikuteks.

Kui presidendi valimise järel ei saa rakendada artikli 15 (punkt 2) või artikli 16 (punkt 3) sätteid või kui need ei ole omavahel kooskõlas, valitakse neljas asepresident, et presidentuuri tasandil oleksid esindatud kõik neli mandrit.

Sellisel juhul on täitevkomiteel ajutiselt neliteist liiget. Ajutine periood lõpeb niipea, kui asjaolud võimaldavad kohaldada artiklite 15 ja 16 sätteid.

Artikkel 18

Organisatsiooni president:

- a) on üldkogu ja täitevkomitee istungite eesistuja ja juhatab arutelusid;
- b) tagab, et organisatsiooni tegevus on kooskõlas üldkogu ja täitevkomitee otsustega;
- c) suhtleb organisatsiooni peasekretäri vahetult ja pidevalt niipalju kui võimalik.

Artikkel 19

Üldkogu valib üheksa täitevkomitee saadikut kolmeks aastaks. Neil ei ole õigust olla kohe tagasi valitud samadele ametikohtadele.

Artikkel 20

Täitevkomitee koguneb istungile vähemalt üks kord aastas organisatsiooni presidendi ettepanekul.

Artikkel 21

Tööülesannete täitmisel esindavad kõik täitevkomitee liikmed organisatsiooni, mitte oma riiki.

Artikkel 22

Täitevkomitee:

- a) kontrollib üldkogu otsuste täitmist;
- b) koostab üldkogu istungjärkude päevakorra;
- c) esitab üldkogule mis tahes tööprogrammi või projekti, mida ta peab kasulikuks;
- d) kontrollib peasekretäri juhtimistegevust ja tööd;
- e) teostab kõiki üldkogult saadud volitusi.

Artikkel 23

Täitevkomitee liikme tagasiastumise või surma korral valib üldkogu tema asemele uue liikme, kelle ametiaeg lõpeb tema eelkäijaga samal kuupäeval. Mitte ükski täitevkomitee liige ei saa jääda ametisse juhul, kui ta lakkab olemast organisatsiooni saadik.

Artikkel 24

Täitevkomitee liikmete ametiaeg kestab nende ametiaja lõppemise aastal toimuva üldkogu istungjärgu lõpuni.

PEASEKRETARIAAT

Artikkel 25

Organisatsiooni alalised osakonnad moodustavad peasekretariaadi.

Artikkel 26

Peasekretariaat:

- a) rakendab üldkogu ja täitevkomitee otsuseid;
- b) tegutseb kuritegevuse vastases võitluses rahvusvahelise keskusena;
- c) tegutseb tehnilise keskuse ja teabekeskusena;
- d) tagab organisatsiooni tõhusa juhtimise;
- e) suhtleb riiklike ja rahvusvaheliste ametiasutustega, samas kui kurjategijate otsimisega seotud küsimustega tegeletakse riiklike keskbüroode kaudu;
- f) avaldab kasulikuks peetavaid trükiseid;
- g) korraldab ja teeb sekretariaaditööd üldkogu, täitevkomitee ja muude organisatsiooni organite istungjärkude ajal;
- h) koostab üldkogule ja täitevkomiteele hindamiseks ja heaks kiitmiseks järgmise aasta tööplaani kavandi;
- i) suhtleb organisatsiooni presidendiga vahetult ja pidevalt niipalju kui võimalik.

Artikkel 27

Peasekretariaati kuuluvad peasekretär ning organisatsiooni tööd tegema võetud tehniline ja halduspersonal.

Artikkel 28

Peasekretäri ametisse nimetamise ettepaneku teeb täitevkomitee ja kiidab heaks üldkogu ning tema ametiaeg on viis aastat.

Peasekretäri võib järgmiseks viieks aastaks uuesti ametisse nimetada vaid üks kord, kuid kuuekümne viie aastaseks saamisel tuleb tal ametist tagasi astuda.

Peasekretär tohib kuuekümne viie aastaseks saamisel ametiaja lõpuni ametis olla, kuid ei tohi olla ametis vanemana kui seitsmekümneaastasena.

Peasekretär tuleb valida politseiasjus väga pädevate isikute seast.

Erakorralistel asjaoludel võib täitevkomitee teha üldkogu istungil ettepaneku tagandada peasekretär ametist.

Artikkel 29

Peasekretär värbab töötajaid ja jagab neile korraldusi, haldab eelarvet ning korraldab ja juhib alaliste osakondade tööd üldkogu või täitevkomitee kehtestatud juhiste kohaselt.

Peasekretär esitab täitevkomiteele või üldkogule organisatsiooni tööd puudutavaid ettepanekuid või kavandeid.

Peasekretär allub täitevkomiteele ja üldkogule.

Peasekretäril on õigus osaleda üldkogu, täitevkomitee ja kõigi teiste sõltuvate organite aruteludel.

Tööülesannete täitmisel esindab peasekretär organisatsiooni, mitte mõnda konkreetset riiki.

Artikkel 30

Peasekretär ja töötajad ei tohi tööülesannete täitmisel küsida ega võtta vastu juhiseid üheltki valitsuselt ega organisatsiooniväliselt asutuselt. Nad peavad hoiduma mis tahes tegevusest, mis võib kahjustada nende rahvusvaheliste ülesannete täitmist.

Organisatsiooni liige kohustub austama seda, et peasekretäri ja töötajate tööülesanded on üksnes rahvusvahelist laadi, ega tohi püüda neid nende tööülesannete täitmisel mõjutada.

Organisatsiooni liige kohustub andma endast parima, et aidata peasekretäri ja töötajaid nende tööülesannete täitmisel.

RIIKLIKUD KESKBÜROOD

Artikkel 31

Oma eesmärkide edendamiseks vajab organisatsioon liikmete pidevat ja aktiivset koostööd ning liikmed peaksid nõuetekohaseks organisatsiooni tegevuses osalemiseks tegema kõike, mis on nende võimuses ja mis on kooskõlas nende riigi õigusaktidega.

Artikkel 32

Eelkirjeldatud koostöö tagamiseks määrab iga riik riikliku keskbüroo ülesandeid täitva organi. Organ tagab kontakti:

- a) oma riigi mitmesuguste asutustega;
- b) teiste riikide riiklike keskbüroode ülesandeid täitvate asutustega;
- c) organisatsiooni peasekretariaadiga.

Artikkel 33

Selliste riikide puhul, kus artikli 32 sätteid ei ole kohaldatavad või ei võimalda tõhusat tsentraliseeritud koostööd, otsustab peasekretariaat, milline on sobivaim alternatiivne koostöövorm nende riikidega.

NÕUNIKUD

Artikkel 34

Teadusküsimustes võib organisatsioon küsida nõu nõunikelt. Nõunike roll on üksnes nõuandev.

Artikkel 35

Täitevkomitee nimetab nõunikud ametisse kolmeks aastaks. Nende ametisse nimetamine hakkab lõplikult kehtima alles pärast üldkogult teavituse saamist.

Nad valitakse isikute seast, kes on mõnes organisatsiooni jaoks huvi pakuvas valdkonnas maailmakuulsad.

Nõuniku võib ametist tagandada üldkogu otsusega.

ANDMETE KONTROLLIMISE KOMISJON

Artikkel 36

Andmete kontrollimise komisjon on sõltumatu organ, kes tagab, et isikuandmete töötlemine toimub organisatsioonis kooskõlas organisatsiooni kehtestatud eeskirjadega.

Andmete kontrollimise komisjon annab organisatsioonile nõu mis tahes projektide, tegevuse, reeglistike või muude teemade kohta, kus on tegemist isikuandmete töötlemisega.

Andmete kontrollimise komisjon vaatab läbi organisatsiooni dokumentides sisalduvat teavet puudutavad päringud.

Artikkel 37

Andmete kontrollimise komisjoni liikmed peavad olema pädevad täitma komisjoni ülesandeid. Komisjoni koosseisu ja tegevust reguleerivad spetsiaalsed eeskirjad, mille kehtestab üldkogu.

EELARVE JA RESSURSID

Artikkel 38

Organisatsiooni vara moodustub:

- a) liikmete makstavast liikmemaksust;
- b) kingitustest, annakutest, subsiidiumidest, toetustest ja muust varast pärast seda, kui täitevkomitee on need vastu võtnud või heaks kiitnud.

Artikkel 39

Üldkogu kehtestab liikmemaksu tasumise alused ja maksimaalse aastase kulude määra peasekretäri esitatud kavandi kohaselt.

Artikkel 40

Peasekretär koostab organisatsiooni eelarvekavandi ning esitab selle täitevkomiteele heakskiitmiseks.

See jõustub pärast vastuvõtmist üldkogul.

Kui üldkogul ei ole olnud võimalik eelarvet vastu võtta, teeb täitevkomitee kõik vajalikud toimingud eelmise eelarve üldiste põhimõtete alusel.

SUHTED TEISTE ORGANISATSIOONIDEGA

Artikkel 41

Organisatsioon loob suhteid ja teeb koostööd teiste valitsusvaheliste või valitsusväliste rahvusvaheliste organisatsioonidega.

Üldised rahvusvaheliste, valitsusvaheliste või valitsusväliste organisatsioonidega sõlmitavaid suhteid käsitlevad normid hakkavad kehtima alles pärast nende heakskiitmist üldkogul.

Organisatsioon võib kõigis enda pädevusse kuuluvates küsimustes võtta kuulda rahvusvaheliste valitsusväliste organisatsioonide, riiklike valitsusasutuste või riiklike valitsusväliste organisatsioonide nõu.

Üldkogu heakskiidul võib täitevkomitee või kiireloomulistel juhtudel ka peasekretär võtta oma tegevuste ja pädevuse raames ülesandeid kas teistelt rahvusvahelistelt institutsioonidelt või organisatsioonidelt või seoses rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamisega.

PÕHIKIRJA KOHALDAMINE, MUUTMINE JA TÕLGENDAMINE

Artikkel 42

Põhikirja võib muuta mõne liikme või täitevkomitee ettepanekul.

Peasekretär peab kõik põhikirja muutmise ettepanekud edastama organisatsiooni liikmetele vähemalt kolm kuud enne nende läbivaatamiseks üldkogule esitamist.

Kõik põhikirja muudatused kiidetakse heaks organisatsiooni liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

Artikkel 43

Usaldusväärseks käsitatakse põhikirja prantsus-, inglisis- ja hispaaniakeelset versiooni.

Artikkel 44

Üldkogu võtab põhikirja kohaldamiseks vastu üldisi eeskirju ja lisasid, mis kehtestatakse kahekolmandikulise häälteenamusega.

AJUTISED MEETMED

Artikkel 45

Organisatsiooni liikmetena käsitatakse kõiki lisa 1 nimetatud riike esindavaid organeid, välja arvatud juhul, kui nad teatavad asjakohase riigiasutuse vahendusel, et ei saa põhikirjaga nõustuda. Teade tuleb esitada kuue kuu jooksul alates praeguse põhikirja jõustumisest.

Artikkel 46

Esimestel valimistel määratakse loosi teel asepresident, kelle ametiaeg lõppeb aasta pärast.

Esimestel valimistel määratakse loosi teel kaks täitevkomitee saadikut, kelle ametiaeg lõppeb aasta pärast, ja kaks täitevkomitee saadikut, kelle ametiaeg lõppeb kahe aasta pärast.

Artikkel 47

Üldkogu võib anda isikutele, kes on teenekalt ja kaua tegutsenud mõnes ICPC (Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Komisjon) ametiastmes, aunimetuse Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni vastavas ametiastmes.

Artikkel 48

Kogu Rahvusvahelisele Kriminaalpolitsei Komisjonile kuuluv vara antakse üle Rahvusvahelisele Kriminaalpolitsei Organisatsioonile.

Artikkel 49

Põhikirjas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *organisatsioon*– Rahvusvaheline Kriminaalpolitsei Organisatsioon;
- *põhikiri*– Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni põhikiri;
- *peasekretär*– Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni peasekretär;
- *komitee*– organisatsiooni täitevkomitee;
- *üldkogu*– organisatsiooni üldkogu;
- *liigevõi liikmed*– Rahvusvahelise Kriminaalpolitsei Organisatsiooni liige või liikmed, kes on nimetatud põhikirja artiklis 4;
- *saadikvõi saadikud*– isik või isikud, kes kuuluvad artiklis 7 määratletud delegatsiooni või delegatsioonidesse;
- *täitevkomitee saadikvõi täitevkomitee saadikud*– isik või isikud, kes on valitud täitevkomiteesse artiklis 19 sätestatud tingimustel.

Artikkel 50

Põhikiri jõustub 13. juunil 1956.

LISA 1

RIIGID, MILLELE KOHALDUVAD PÕHIKIRJA ARTIKLI 45 SÄTTED

Ameerika Ühendriigid, Argentina, Austraalia, Austria, Belgia, Brasiilia, Colombia, Costa Rica, Dominikaani Vabariik, Egiptus, Filipiinid, Guatemala, Hispaania, Hollandi Antillid, Iirimaa, Iisrael, India, Indoneesia, Iraan, Itaalia, Jaapan, Jordaania, Jugoslaavia, Kambodža, Kanada, Kreeka, Kuuba, Libeeria, Liibanon, Liibüa, Luksemburg, Madalmaad, Mehhiko, Monaco, Myanmar, Norra, Pakistan, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saar, Saksamaa, Saudi Araabia, Soome, Sri Lanka, Sudaan, Suriname, Suurbritannia ja Põhja-Iirimaa Ühendkuningriik, Süüria, Šveits, Taani, Tai, Tšiili, Türgi, Uruguay, Uus-Meremaa, Venezuela.

[Constitution of the ICPO-INTERPOL](#)